

Školský vzdelávací program

pre nižšie stredné vzdelávanie

Motto:

„Vzdelanie sú základy, na ktorých staviame našu budúcnosť.“

Christine Gregoire

Obsah	
Úvod	3
1 Všeobecné údaje	4
2 Zameranie školy	5
3 Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania	5
4 Stupeň vzdelania	6
5 Formy výchovy a vzdelávania	6
6 Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov	7
7 Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov	8
8 Podporné opatrenia	8
9 Podmienky prijímania žiakov	9
10 Vyučovací jazyk	10
11 Vzdelávacie oblasti a prierezové témy	10
12 Vzdelávacie štandardy	16
13 Rámcové učebné plány	16
14 Hodnotenie žiakov	17

Úvod

Názov: Školský vzdelávací program pre nižšie stredné vzdelávanie

Stupeň vzdelania: ISCED 2

Dĺžka štúdia: päť rokov

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ: Základná škola

Názov školy: Základná škola, Cabajská 2, Nitra

Adresa: Cabajská 2, 94901 Nitra

IČO: 37865625

Riaditeľ školy: Mgr. Dana Rapavá

Koordinátor pre tvorbu ŠVP: PaedDr. Mária Bruníková

Zriaďovateľ: Mesto Nitra

Adresa: Štefánikova 60, Nitra

Platnosť dokumentu od: **1.9.2023**

Dokument bol prerokovaný v pedagogickej rade dňa 25.8.2023

Dokument bol prerokovaný v rade školy dňa 19.9.2023

1. Všeobecné údaje

Názov a adresa školy	Základná škola, Nitra, Cabajská 2
Názov školského vzdelávacieho programu	Školský vzdelávací program pre nižšie stredné vzdelávanie
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie stredné vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	24. august 2023
Miesto vydania	Základná škola, Cabajská 2, Nitra
Platnosť ŠkVP	01. september 2023

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e-mail
Mgr. Dana Rapavá	Riaditeľka	+421 902 738 538	rapava@zscabajska.sk
Mgr. Anita Lorinczová	Zástupkyňa riaditeľky pre I. stupeň ZŠ a ŠKD	+421 910 542 123	zscabajska@zscabajska.sk
PaedDr. Mária Bruníková	Zástupkyňa riaditeľky pre II. stupeň ZŠ	+421 910 542 123	zscabajska@zscabajska.sk
Mgr. Daniela Gáliková	Výchovný poradca	+421 910 542 123	zscabajska@zscabajska.sk
Margita Guzmická	Vedúca ŠJ	+421 903 516 978	zscabajska@zscabajska.sk

Zriaďovateľ: Mesto Nitra
 Štefánikova 60
 949 01 Nitra
 Tel.: 037 6502111

V Nitre dňa 15.08.2023

Mgr. Dana Rapavá
 riaditeľka školy

2. Zameranie školy

Škola sa zameriava na výchovu a vzdelávanie žiakov na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí a podporuje ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerujeme k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Chceme pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu. Dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole. Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov. Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov. V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí. Veľký dôraz budeme hneď od začiatku klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia žiaka. Škola posilňuje telesnú odolnosť a zdravie žiakov športovými aktivitami. Veľký význam pre úspešnosť školy má jej atmosféra. Od harmonického prostredia cez medziľudské vzťahy, tradície a symboly školy až po pocit istoty a bezpečnosti. Priestory ZŠ sme upravili tak, aby čo najlepšie vyhovovali súčasným požiadavkám výchovno-vzdelávacieho procesu. Chceme vychovávať proeurópsky orientovaných, sebedovomých a slušných ľudí, ktorí si vedia stáť za svojimi názormi a zároveň vedia rešpektovať názory iných.

Budeme vytvárať školou dobrý image, kvalitným vybavením a personálnym obsadením a chceme naďalej zachovať rodinný typ školy s dobrými medziľudskými vzťahmi.

Klíma školy:

- sme škola otvorená komunikácii – každý problém sa dá riešiť, pokiaľ sme ochotní o ňom hovoriť otvorene,
- hlásime sa k inovatívnemu vyučovaniu – každý žiak má väčšiu motiváciu k učeniu, pokiaľ je učivo podané zaujímavou formou,
- integrujeme žiakov so ŠVVP do bežných tried – každý žiak je osobnosť, ktorá dokáže druhých obohatiť,
- umožňujeme prácu s počítačom – svet okolo nás je plný zaujímavých informácií,
- ponúkame veľké množstvo krúžkov – držíme sa hesla: „Kto sa hrá, nehnevá“,
- máme žiacky parlament – deti sa učia demokracii,
- využívame školský areál - „Na čerstvom vzduchu zdravé telo, zdravý duch, zdravý rozum.

3. Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť. Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.
- posilňovať sebadôveru žiakov v riešení problémov, ktoré sú spojené s učením;
- viesť žiakov k aktívnemu občianstvu;
- podieľať sa na vymedzovaní hodnôt slušného a morálneho človeka.

Výchova a vzdelávanie žiakov sa uskutočňuje na základe rovnosti. Snahou pedagogického zboru je reagovať na potreby regiónu (spoločnosti), čo sa odzrkadľuje aj zavádzaním inovatívnych metód, foriem práce na výchovno-vzdelávacom procese.

Kladnou stránkou školy je, že ide o školu tzv. rodinného typu s nižším počtom žiakov, čo vytvára lepšie podmienky na uplatnenie individuálneho prístupu k žiakom priamo vo vyučovacom procese. Učiteľ má väčšiu možnosť spoznať žiakov, ich schopnosti i rodinné zázemie, a tak účinnejšie na žiakov pôsobiť.

U pedagogických zamestnancov podporiť ich:

- pozitívnu motiváciu k pedagogickej činnosti (prevencia vyhorenia);
- v záujme o ich profesijný a odborný rast;
- záujem o rozvíjanie nadania, talentu a záujmov každého žiaka;
- v skvalitňovaní spolupráce s rodičmi, verejnosťou a inými školami;
- v zavádzaní nových foriem a metód práce do výchovno-vzdelávacieho procesu;
- snahu celoživotného vzdelávania;

Profil absolventa

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebvzdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít. Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia, používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

4. Stupeň vzdelania

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

Žiakom, ktorí úspešne absolvovali 9. ročník, sa na vysvedčení s doložkou uvedie označenie úrovne Slovenského kvalifikačného rámca/Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR /EKR): 2.

5. Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa organizuje dennou formou štúdia.

Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- a) v celom rozsahu vzdelávania pre žiakov, ktorí plnia PŠD individuálnym vzdelávaním preto, že ich zdravotný stav im neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole,
- b) v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú vzdelávaní podľa IVP,
- c) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia PŠD podľa IVP,
- d) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva, vedy, výskumu a športu alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov v nevyhnutne potrebnom rozsahu:
  - zo závažných organizačných dôvodov, technických dôvodov (havária v budove školy alebo rekonštrukcia školy),

- z hygienicko-epidemiologických dôvodov, na základe rozhodnutia RÚVZ alebo iných dôvodov, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť a zdravie detí a zamestnancov školy alebo môžu spôsobiť závažné škody na majetku.

Dištančné vzdelávanie je organizované prostredníctvom dostupných komunikačných prostriedkov a je bez priameho kontaktu učiteľa.

Vo vyučovacom procese sú využívané viaceré organizačné formy v závislosti od predmetu, témy vyučovacej jednotky, zloženia triedy a individuálnych potrieb jednotlivcov.

Sú to predovšetkým frontálne, skupinové, individuálne a kombinované formy práce.

Vyučovanie prebieha nielen v kmeňových triedach, ale aj v IKT učebni a v telovýchovnom zariadení mimo areálu školy, ako aj v školskom areáli.

Predovšetkým v rámci preberania prierezových tém škola organizuje rôzne prednášky, besedy, vychádzky a exkurzie, blokové tematické dni a praktické kurzy.

Výchovnovzdelávací proces sa uskutočňuje s použitím rozmanitých metód vyučovania:

- slovné – prednášky, vysvetľovanie, popis, rozprávanie,
- dialogické – rozhovor, beseda, dramatizácia,
- demonštračné - pozorovanie, projekcia, exkurzia,
- praktické – pokusy, laboratórne cvičenia, grafické práce,
- problémové – hľadanie rozličných spôsobov riešenia,
- skupinové – simulačné hry, experimentovanie, hranie rolí,
- tvorivé – brainstorming.

Obohatením vyučovacieho procesu je aj využívanie IKT, virtuálnej knižnice, portálu Planéta vedomosti a ďalších inovatívnych metód vyučovania.

Myšlienka Christine Gregoire „Vzdelanie sú základy, na ktorých stavíme našu budúcnosť.“

Túto myšlienku naplňajú pedagógovia školy prostredníctvom školského vzdelávacieho programu a prostredníctvom svojej osobnosti.

6. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola zabezpečí najmä:

- a) včasnú pedagogickú diagnostiku a v nadväznosti na jej závery v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie odbornú diagnostiku (špeciálnopedagogickú, liečebno-pedagogickú, sociálno-pedagogickú, logopedickú, psychologickú, medicínsku) diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ak je potrebné), individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacích cieľov a obsahu, uplatňovanie rozličných foriem hodnotenia, aplikáciu špecifických a alternatívnych foriem komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie, spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka;
- b) materiálne vybavenie, ktoré zahŕňa špeciálne edukačné publikácie, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky,
- c) odborný prístup pedagogických a odborných zamestnancov a zariadení poradenstva a prevencie, podporu pedagogického asistenta,
- d) akceptujúce školské prostredie a programy v triedach, ktoré sú zamerané na formovanie pozitívnych postojov k ľuďom s odlišnosťou a znevýhodnením;
- e) odbornú prípravu pedagogických a odborných zamestnancov;
- f) finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok

6.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Škola vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie. Škola zabezpečí:

- a) odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so zariadením poradenstva a prevencie;

- b) vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsoby hodnotenia a spoluprácu so zákonným zástupcom a pedagogickými zamestnancami;
  - c) využívanie rôznych odporúčaných foriem špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie, ktoré podľa individuálnych potrieb žiaka môžu zahŕňať aj využívanie disponibilných hodín na výučbu špecifických vyučovacích predmetov alebo na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiak vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu;
  - d) vyučovanie za pomoci ďalšieho pedagogického alebo odborného zamestnanca, individuálne alebo v skupinách na vyučovaní, prednostne v triede spolu s ostatnými žiakmi alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom;
  - e) možnosť učiteľom flexibilne prispôbiť rozsah a štruktúru vyučovacej hodiny zohľadňujúc momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia;
  - f) podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením.
- Žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy

6.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je vytvorenie podnetného a podporného prostredia pre efektívne vzdelávanie, aby bol zabezpečený ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu. Pri výchove a vzdelávaní žiakov zo SZP škola zabezpečí:

- a) prispôbenie metód a foriem vzdelávania podľa individuálneho prístupu tak, aby boli žiaci podporení a motivovaní sa efektívne vzdelávať;
- b) včasné riešenie ťažkostí vo vzdelávaní, využívanie podpory pedagogického asistenta a iné dostupné možnosti podpory pedagogických a odborných zamestnancov;
- c) motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- d) motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov s ohľadom na ich pokračujúce vzdelávanie, pôsobenie na trhu práce a praktický život;
- e) prípravu aktivít, v ktorých môžu žiaci prejsť a uplatniť svoje záujmy, silné stránky a schopnosti;
- f) podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia;
- g) v prípade odlišného materinského jazyka žiaka škola v obsahu a metódach vyučovania individuálne zohľadní mieru jeho znalosti vyučovacieho jazyka.

Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky vyučovacie predmety) v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka.

Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka vypracováva výchovný poradca školy v spolupráci s ostatnými vyučujúcimi.

7. Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Odporúčame kurz slovenského jazyka prostredníctvom organizácie COMIN. Škola zabezpečuje na vlastné náklady učebnice a pracovné listy. Počas adaptačného obdobia, v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka pri ich hodnotení a klasifikácii postupujeme podľa zákona a metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy podľa § 55, ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z.; čl. 11 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v znení metodického pokynu č. 40/2021.

8. Podporné opatrenia

Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou na to, aby sa žiak mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.

Podpornými opatreniami sú:

- a) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní;

- b) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní;
- c) zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy;
- d) zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka ;
- e) zabezpečenie doučovania alebo cieľného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa alebo žiaka;
- f) skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia;
- g) zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku;
- h) zabezpečenie osobitných foriem komunikácie dieťaťa so zdravotným postihnutím alebo žiaka so zdravotným postihnutím so školou alebo so školským zariadením;
- i) činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy alebo strednej školy;
- j) zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede;
- k) poskytovanie zdravotnej starostlivosti;
- l) poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok;
- m) prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania;
- n) krízová intervencia;

Podporné opatrenie sa poskytuje na základe vyjadrenia pedagogického zamestnanca.

O vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia môže riaditeľ školy požiadať zákonný zástupca žiaka alebo pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec.

O vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia a o poskytnutie podporného opatrenia možno požiadať písomne.

K návrhu podporného opatrenia uvedeného vo vyjadrení a k navrhovanému rozsahu jeho poskytovania sa riaditeľ školy písomne vyjadrí s ohľadom na personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky školy na poskytnutie podporného opatrenia. Písomné vyjadrenie riaditeľ školy poskytuje osobám do 10 dní odo dňa, kedy bol požiadaný o poskytnutie podporného opatrenia, v odôvodnenom prípade do 20 dní.

Podrobné rozpracovanie podporných opatrení, ich podanie a poskytnutie školou je uvedené v samostatnom dokumente, ktorý tvorí prílohu ŠkVP.

9. Podmienky prijímania žiakov

9.1 Postup prijímacieho konania prestupom

V priebehu plnenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole môže žiak základnej školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia prestúpiť do inej základnej školy. O prestupe žiaka rozhoduje rozhodnutím o prijatí žiaka prestupom riaditeľ základnej školy, do ktorej sa žiak hlási. Rozhodnutie o prijatí žiaka prestupom nie je rozhodnutím o prijatí žiaka. Na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo žiadosti zástupcu zariadenia a odporúčania lekára so špecializáciou všeobecné lekárstvo alebo odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie môže riaditeľ základnej školy rozhodnúť o prestupe žiaka aj do nižšieho ročníka.

9.2 Doplnujúce informácie

Škola prijíma prednostne:

- Deti s trvalým bydliskom školského obvodu Základnej školy, Cabajská 2, Nitra
- Deti zamestnancov školy
- Deti, ktorých súrodeneц alebo súrodenci sú žiakmi Základnej školy, Cabajská 2, Nitra
- Deti s trvalým pobytom v meste Nitra
- Deti cudzincov s prechodným pobytom v meste Nitra

Ak to voľné kapacity školy dovoľujú, riaditeľ školy posúdi žiadosti zákonných zástupcov detí aj z okolitých obcí mesta Nitry a rozhodne v zákonnej lehote o prijatí alebo neprijatí žiaka do Základnej školy, Cabajská 2, Nitra

Podľa § 144a ods. 1 školského zákona na podaniach týkajúcich sa výchovy a vzdelávania, v ktorých sa rozhoduje v správnom konaní, teda aj na prihláške, sa vyžaduje **podpis oboch zákonných zástupcov** dieťaťa.

Podpis oboch zákonných zástupcov dieťaťa sa nevyžaduje, ak:

- jednému z rodičov bol obmedzený alebo pozastavený výkon rodičovských práv a povinností vo veciach výchovy a vzdelávania dieťaťa, ak jeden z rodičov bol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností vo veciach výchovy a vzdelávania dieťaťa, alebo ak spôsobilosť jedného z rodičov na právne úkony bola obmedzená *túto skutočnosť je možné preukázať neverenou kópiou rozhodnutia súdu*,
- jeden z rodičov nie je schopný zo zdravotných dôvodov podpísať sa (*túto skutočnosť je možné preukázať napríklad potvrdením od všeobecného lekára zákonného zástupcu, ktorý nie je schopný sa podpísať*) alebo
- vec neznesie odklad, zadováženie súhlasu druhého rodiča je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou a je to v najlepšom záujme dieťaťa (*túto skutočnosť je možné preukázať napríklad čestným vyhlásením zákonného zástupcu*).

V prípade, ak:

- jeden zo zákonných zástupcov dieťaťa zomrel, v podaní túto skutočnosť možno preukázať fotokópiou úmrtného listu, resp. formou nahliadnutia do úmrtného listu,
- dieťa vychováva iba matka (otec nie je na rodnom liste dieťaťa uvedený), v podaní túto skutočnosť matka preukazuje fotokópiou rodného listu dieťaťa.

10. Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje v štátnom slovenskom jazyku.

11. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

11.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov, a tým aj kooperáciu v rámci jednotlivých predmetov.

Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety pre ŠKVP pre 2. stupeň základnej školy

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety	Skratka
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra Anglický jazyk Ruský jazyk Cvičenia zo SJL	SJL ANJ RUJ CSJL
Matematika a práca s informáciami	Matematika Informatika	MAT INF
Človek a príroda	Fyzika Chémia Biológia Fenomény sveta	FYZ CHEM BIO FES
Človek a spoločnosť	Dejepis Geografia Občianska náuka	DEJ GEO OBN
Človek a svet práce	Technika	TECH
Umenie a kultúra	Hudobná výchova Výtvarná výchova	HUV VYV
Človek a hodnoty	Etická výchova Náboženská výchova	ETV NAV
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	TSV

11.1.1 Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety slovenský jazyk a literatúra, Cvičenia zo SJL a cudzie jazyky. Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako

bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, podporuje otvorenejší prístup k ľuďom, umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky na spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania, a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

Časová dotácia vyučovacieho predmetu SJL v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník: 5 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
6. ročník: 5 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
7. ročník: 4 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 5 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 5 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

Časová dotácia vyučovacieho predmetu ANJ v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník: 5 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov
6. ročník: 5 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov
7. ročník: 4 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov
8. ročník: 5 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 5 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

Časová dotácia vyučovacieho predmetu RUJ (úroveň A1) v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

7. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

Škola spravidla ku koncu 6. ročníka z rámca voliteľných hodín ponúka žiakom budúceho 7. ročníka ako druhý cudzí jazyk ruský jazyk podľa záujmu žiakov, najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne.

11.1.2 Matematika a práca s informáciami

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami, ktorú tvoria vyučovacie predmety matematika a informatika, je v rámci nižšieho stredného vzdelávania založená predovšetkým na aktívnych činnostiach (práca s objektmi, aplikácia poznatkov v reálnych situáciách). Poskytuje vedomosti a zručnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje tak získavať matematickú gramotnosť. Rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi.

Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Rozvíja schopnosť žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracúvaniu a uloženiu informácií.

Časová dotácia vyučovacieho predmetu MAT v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník: 4 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
6. ročník: 5 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov
7. ročník: 4 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 4 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 6 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov

Časová dotácia vyučovacieho predmetu INF v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
6. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
7. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

11.1.3 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa prioritne zameriava na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, ktorá je súčasťou základného vzdelania.

Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti prírodných vied je hlbšie pochopenie prírodných procesov, k čomu sa dospeje prostredníctvom cielených žiackych činností, v ktorých dominujú bádateľské aktivity. Pre všetky prírodovedné predmety je spoločným cieľom a úlohou budovanie spôsobilostí pre vedeckú prácu, a to najmä spôsobilosti pozorovania, vnímania časových a priestorových vzťahov medzi objektmi a javmi, klasifikácie, merania a predvídania. Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi fyzika, chémia, biológia, geografia, fenomény sveta, ale aj matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

Časová dotácia vyučovacieho predmetu FYZ v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

6. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
7. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

Časová dotácia vyučovacieho predmetu CHEM v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

7. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

Časová dotácia vyučovacieho predmetu BIO v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
6. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
7. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 2 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov

Časová dotácia vyučovacieho predmetu FES v učebnom pláne základnej školy:

7. ročník: 2 hod./ týždeň	UO
8. ročník: 2 hod./ týždeň	UO
9. ročník: 2 hod./ týždeň	UO

Predmet FES je alternatívou k 2. CUJ

11.1.4 Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety dejepis, geografia s jej humánnou zložkou a občianska náuka spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní.

Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných

regiónoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajine, v ktorej žijú. Vzdelávacia oblasť otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií. Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu zohrávajú medzipredmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

Časová dotácia vyučovacieho predmetu DEJ v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
6. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
7. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

Časová dotácia vyučovacieho predmetu GEO v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník: 2 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
6. ročník: 2 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov
7. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

Časová dotácia vyučovacieho predmetu OBN v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

6. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
7. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

11.1.5 Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zároveň podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Pripravuje mladých ľudí pre život, pre vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách – v rodine, na pracovisku, v spoločnosti. Obsah vzdelávacej oblasti sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch etická výchova a náboženská výchova. Predmet etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Zvlášť dôležité je rozvíjať sebaúctu a úctu k iným, interpersonálne sociálne zručnosti a zvyšovať odolnosť žiakov voči negatívnym sociálnopatologickým či amorálnym vplyvom. Základným cieľom predmetu náboženská výchova je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Časová dotácia vyučovacieho predmetu ETV a NAV v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
6. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
7. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

9. ročník: 1 hod./ týždeň   nezvyšuje sa

11.1.6 Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta práce. Predmet technika je zameraný na zložitejšie pracovné činnosti a technológie, na samostatnú a tímovú prácu žiakov. Žiaci sú vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach. Spoznávajú trh práce aj z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. Prichádzajú do priameho kontaktu s technikou v jej rozmanitých podobách a v širších súvislostiach.

Predmet poskytuje žiakom priestor a príležitosť na primeraný rozvoj ich tvorivého technického myslenia. Obsah je zameraný na budovanie vzťahu žiakov k technike, k jej bezpečnému používaniu a k bezpečnej práci s technikou. Žiaci spoznávajú reálne podmienky trhu práce, moderné stroje a zariadenia, funkciu základných bytových inštalácií. Sú vedení ku konštruovaniu a zhotovovaniu primeraných výrobkov a k poznaniu základných technických materiálov a technológií.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce tak vhodne dopĺňa sústavu vzdelávacích oblastí o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v reálnom živote a v spoločnosti.

Časová dotácia vyučovacieho predmetu TECH v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
6. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
7. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník: 1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa

11.1.7 Umenie a kultúra

Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom predmetov výtvarná výchova a hudobná výchova.

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vybraných médií vizuálneho, dramatického, hudobného umenia a písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Obsah vzdelávacej oblasti tak prispieva k formovaniu vizuálnej, mediálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti a tvorivosti žiaka.

Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa a krajiny, čím sa rozvíja vedomie kultúrnej identity. Formujú sa multikulturálne a komunikačné kompetencie. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít sú pre žiakov vytvorené príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor na jeho sebarealizáciu. V tvorivých, umeleckých alebo hudobných činnostiach majú žiaci možnosť vyjadrovať svoje predstavy, a to vyjadrovacími formami (jazykom) jednotlivých umení.

Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s vyjadrovacími prostriedkami vizuálnych umení. V tvorivom procese dochádza ku kvalitatívnej zmene, detskú spontánnosť postupne nahrádza dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť spojená s pribúdaním vedomej operatívnej a názorovej samostatnosti.

Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Časová dotácia vyučovacieho predmetu HUV a VYV v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník:	1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
6. ročník:	1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
7. ročník:	1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
8. ročník:	1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
9. ročník (iba VYVY):	1 hod./ týždeň	nezvyšuje sa
10.		

11.1.8 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života a pohybovou aktivitou. Realizuje sa učebným predmetom telesná a športová výchova, ktorej najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou aktivitou využiteľnými nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Žiaci si vytvoria predstavu o význame pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní aktívneho zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus. Pri realizovaní obsahu telesnej a športovej výchovy je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní cvičení, ako aj pri hodnotení žiakov. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri akceptovaní ich vlastných predpokladov.

Časová dotácia vyučovacieho predmetu TSV v učebnom pláne základnej školy sa vzhľadom na časovú dotáciu v rámcovom učebnom pláne:

5. ročník: 3 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov
6. ročník: 3 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov
7. ročník: 3 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov
8. ročník: 3 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov
9. ročník: 3 hod./ týždeň	zvyšuje bez rozšírenia obsahových štandardov

11.2 Prierezové témy

Rýchlo sa menia realita súčasnej globalizovanej spoločnosti s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa odrazí aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov.

Prierezové témy sú povinnou súčasťou školského vzdelávania a priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Realizujú sa:

- ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov,
- prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod.,

Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť:

- realizáciou relevantných mimoškolských aktivít ako napríklad výlety, exkurzie, brigády, súťaže, besedy, premietanie filmov a podobne;
- zapájaním sa do programov, projektov a súťaží so zameraním na ciele PT.

Učitelia môžu spolupracovať s rôznymi centrami, strediskami a neziskovými organizáciami na podporu skvalitnenia a vytvárania vhodných podmienok PT v škole i mimo školy v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania.

Tieto formy môžu byť ľubovoľne kombinované. Prierezové témy sú začlenené do jednotlivých predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách a v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých predmetov.

V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy:

Názov PT	Značka PT
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	VMR
Environmentálna výchova	ENV
Mediálna výchova	MEV
Multikultúrna výchova	MUV
Ochrana života a zdravia	OŽZ

Rozpracovanie PT tvorí samostatnú prílohu.

12. Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania.

Na ich základe má škola vo svojom školskom vzdelávacom programe vypracované učebné osnovy, ktoré vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu školy.

Vzdelávacie štandardy predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedenie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov. Vzdelávací štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

Vzdelávacie štandardy sú rozpracované v samostatnej prílohe

13. Rámcové učebné plány

Rámcový učebný plán (ďalej aj „RUP“) stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠkVP podľa ročníkov.

Rámcový učebný plán pre Základnú školu, Cabajská 2, Nitra ISCED 2:

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	5	6	7	8	9	ŠVP	ŠkVP
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	4	5	5	24	24
	Anglický jazyk	3+2	3+1	3+1	3	3	15	19
	Ruský jazyk			0+2		0+2	0	4
	Cvičenia zo SJL				0+2		0	2
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4+1	4	4	5+1	21	23
	Informatika	1	1	1	1		4	4
Človek a príroda	Fyzika		2	1	2	1	6	6
	Chémia			2	2	1	5	5
	Biológia	2	1	2	1	1+1	7	8
	Fenomény sveta			0+2			0	2
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1	1	2	6	6
	Geografia	2	1+1	1	1	1	6	7
	Občianska náuka		1	1	1	1	4	4
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1	1	1	1	1	5	5
Človek a svet práce	Technika	1	1	1	1	1	5	5
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5	5
	Hudobná výchova	1	1	1	1		4	4
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	10	15
Povinné hodiny spolu		24	25	26	27	25	127	127
Disponibilné hodiny		3	4	4	3	5	19	19
Hodiny celkom		27	29	30	30	30	146	146

Poznámky:

- Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifik podľa bodu 6.1. Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením. O rozdelení počtu hodín daných predmetov rámcového učebného plánu do jednotlivých ročníkov rozhoduje riaditeľ školy.
- Vyučovacia hodina má 45 minút. Vyučovanie začína o 8.00 hod.
- Pri uplatňovaní projektového a zážitkového vyučovania je možné využívať aj iné organizačné formy, ako je vyučovacia hodina, resp. je možné upraviť jej 45 minútový režim.

4. Jednotlivé vyučovacie predmety sa môžu vyučovať v bloku. Rozhoduje o tom riaditeľ školy na návrh vyučujúceho. Blokované vyučovanie daného predmetu sa môže uskutočňovať buď systematicky počas celého školského roka alebo individuálne podľa potrieb tematického zamerania.
5. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia bezpečnosti práce
6. O delení tried rozhoduje riaditeľ školy na návrh zástupkyne RŠ.
7. Ak počet žiakov v predmete Etická výchova a Náboženská výchova klesne pod 12, možno spájať aj žiakov iných ročníkov. Ku koncu každého školského roka si zákonný zástupca záväzne volí medzi NAV a ETV na ďalší školský rok.
8. Vo vyučovacom predmete technika sú zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti. Predmet Technika je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch
9. Telesná a športová výchova sa vyučuje v telovýchovnom zariadení mimo areálu školy. Za presun žiakov v predmete TSV do telovýchovného zariadenia zodpovedajú vyučujúci TSV. V predmete TSV sa spravidla tvoria skupiny podľa pohlavia, kde max. počet žiakov v skupine je 25.
10. V ročníku, v ktorom je jedna hodina predmetu výchovného charakteru v týždni a je zaradená na poslednú 4., 5. alebo 6. vyučovaciu hodinu, možno vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň. Rozhoduje o tom riaditeľ školy.
11. Druhý cudzí jazyk je ruský jazyk. Škola spravidla ku koncu 6. ročníka z rámca voliteľných hodín ponúka žiakom budúceho 7. ročníka ako druhý cudzí jazyk ruský jazyk podľa záujmu žiakov, najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne; a ak si žiak nevybral anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk, musí si ho v 7. – 9. ročníku vybrať ako druhý cudzí jazyk, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne, ktoré mu je škola povinná z rámca voliteľných hodín zabezpečiť.
12. Pri prestupe žiaka, v prípade zistených odlišností zohľadní škola žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.
13. Disponibilné škola môže využiť na:
  - a) vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehĺbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu,
  - b) vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah,
  - c) vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych výchovno-vzdelávacích programov,
  - d) špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Podľa tohto učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie.

V školskom roku 2023/24 využíva ZŠ disponibilné hodiny tak, ako je to udávané v RUP.

14. Hodnotenie žiakov

Cieľom **hodnotenia výchovnovzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu o tom, ako zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Hodnotenie žiaka sa vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov vo vyučovacom predmete:

- a) priebežne počas školského roka a
- b) súhrnne na vysvedčení za prvý polrok a druhý polrok školského roka.

14.1 Formy priebežného hodnotenia

Priebežné hodnotenie vo vyučovacom predmete sa vykonáva formou:

- a) klasifikácie,
- b) slovného hodnotenia,
- c) kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia alebo
- d) inou formou, ktorá je v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania:

- percentuálne hodnotenie
- bodové hodnotenie

14.1.1. Hodnotenie vykonané formou klasifikácie sa vyjadruje v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikačnými stupňami:

- a) 1 – výborný,
- b) 2 – chválitebný,
- c) 3 – dobrý,
- d) 4 – dostatočný,
- e) 5 – nedostatočný.

14.1.2. Slovné hodnotenie je hodnotiaci opis toho, ako žiak plnil ciele vzdelávania vo vyučovacom predmete.

14.1.3 Kombinované hodnotenie je:

- a) hodnotenie v jednom vyučovacom predmete klasifikačným stupňom aj slovným hodnotením

Základná škola, Cabajská 2, Nitra využíva na II. stupni ZŠ všetky formy priebežného hodnotenia vo všetkých vyučovacích predmetoch okrem predmetov Etická výchova a Náboženská výchova.

14.2 Forma súhrnného hodnotenia

Súhrnné hodnotenie vo vyučovacom predmete v prvom až štvrtom ročníku základnej školy sa vykonáva formou klasifikácie vo všetkých vyučovacích predmetoch okrem ETV a NAV.

14.3 Hodnotenie žiakov – cudzincov

Pri hodnotení žiakov cudzincov je potrebné čo najviac **individualizovať**, teda prispôbiť sa špecifickým potrebám a rozvojovým možnostiam týchto žiakov.

Adaptačný proces

Pri hodnotení žiaka – cudzinca sa v prvom roku štúdia povinne zohľadňuje úroveň ovládania štátneho (slovenského) jazyka. Základná škola, Cabajská 2, Nitra zohľadňuje úroveň ovládania štátneho jazyka žiaka – cudzinca aj v ďalších rokoch jeho vzdelávania podľa potreby žiaka.

Iná forma hodnotenia pre tohto žiaka – cudzinca, sa uvedie do zápisnice z pedagogickej rady aj s predpokladanou dĺžkou obdobia, počas ktorého bude tento žiak hodnotený inak ako ostatní žiaci príslušnej triedy v príslušnom vyučovacom predmete.

Základné princípy hodnotenia:

- prihliadať na úroveň ovládania vyučovacieho jazyka žiakom,
- hodnotiť pokrok a osvojenie si vzdelávacieho obsahu,
- zohľadňovať pri hodnotení individuálnu situáciu.

Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových vzdelávacích výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, pričom učiteľ zohľadňuje aj ďalšie skutočnosti, ktoré ovplyvňujú výsledky vzdelávania, ktoré žiak – cudzinec v hodnotiacom období dosahuje, najmä:

- ako sa žiak zapája do vyučovacieho procesu,
- ako si žiak plní zadané úlohy (kvalita, tvorivosť, včasnosť a pod.),
- ako žiak spolupracuje s učiteľom, so spolužiakmi s rovnakým materským jazykom a ostatnými spolužiakmi,
- podľa možností aj výsledky predchádzajúceho vzdelávania na škole v cudzine (v listinnej alebo digitálnej podobe).

Pri súhrnnom hodnotení žiaka – cudzinca v jednotlivých vyučovacích predmetoch je potrebné, aby učiteľ vyučovacieho predmetu zvažil všetky podklady, ktoré o žiakovi – cudzincovi v priebežnom hodnotení získal, ako aj okolnosti, ktoré vplývajú na psychický a duševný stav tohto žiaka, napr. v súvislosti s ozbrojeným konfliktom.

Pri hodnotení vyučovacieho jazyka:

- a) Žiak 1. ročníka základnej školy, ktorého materinský jazyk je iný ako vyučovací jazyk navštevovanej základnej školy, sa hodnotí počas dvoch hodnotiacich období z vyučovacieho jazyka s prihliadnutím na úroveň prospechu z ostatných vyučovacích predmetov.
- b) Žiak 2. až 9. ročníka základnej školy sa počas dvoch hodnotiacich období hodnotí takým stupňom prospechu, ktorý zodpovedá prospechu z vyučovacieho jazyka na poslednom vysvedčení.

Po uplynutí dvoch hodnotiacich období sa uplatňujú v ďalších dvoch hodnotiacich obdobiach z vyučovacieho jazyka miernejšie kritériá, napr. miernejšia stupnica hodnotenia diktátov zo slovenského jazyka.

Pri hodnotení ďalších vyučovacích predmetoch:

- a) Pri hodnotení žiaka – cudzinca v adaptačnom období sa hodnotia jeho vedomosti z príslušného predmetu, nie úroveň jazykovej správnosti jeho reči.
- b) Prispôsobovanie hodnotenia žiaka – cudzinca k hodnoteniu spolužiakov je potrebné začať postupne uplatňovať v predmetoch, v ktorých sa žiak vzdelával aj v škole v cudzine (anglický jazyk, iný cudzí jazyk, matematika apod.).